

Tko je majka moja, tko su braća moja? (Mt 12,46–48)

Povlašteno mjesto Isusove samoobjave

Rudolf BRAJIČIĆ

Navedimo najprije cijeli evanđeoski ulomak:

»Dok je on još govorio narodu, stajahu vani njegova majka i njegova braća. Željeli su s njim govoriti. Netko mu reče: 'Evo, vani stoje tvoja majka i tvoja braća i žele s tobom govoriti.' A on onomu koji mu to javi odgovori: 'Tko je moja majka i tko su moja braća?' I pruži ruku prema svojim učenicima te reče: 'Evo moje majke i moje braće. Tko god, naime, vrši volju moga nebeskog Oca, on je moj brat, moja sestra i majka'« (Mt 12,46–49).

U mjesecu ožujku ove godine, uoči blagdana Blagovijesti, bio je na *Hrvatskom katoličkom radiju* razgovor o Mariji, zapravo o osmom poglavlju saborske konstitucije *Lumen gentium* koje radi o Mariji. Razgovor je vrlo vješto vodila gđica Katica Knezović, dipl. teol. s o. Vinkom Maslačem, isusovcem, koji je poslije svojih teoloških studija posvetio mariologiji dvije godine detaljnog proučavanja.

Kako su se slušatelji mogli telefonski obraćati sa svojim pitanjima govornicima na radiju, javio se jedan: »Isus nije poštivao svoju majku čije štovanje Vi zagovarate.« Potom je naveo maloprije navedeni tekst iz Evanđelja. Dakako da je dobio poznati odgovor na taj antimarijanski prigovor. Evo sažeto tog odgovora: Isusove riječi »Tko je majka moja...« pozivaju da bolje uočimo Mariju, da je shvatimo ne samo u krvnoj i tjelesnoj vezi s Isusom, nego, također, po njezinoj vjeri, po kojoj je početnica i uzor naše vjere. Ona je povjerovala Božjoj riječi prva i svojom vjerom podržala Božje Kraljevstvo u njegovom početku (usp. Lk 1,45). Ona je čuvala i razmišljala o svemu u svom srcu (usp. Lk 2,19). Nisu bez razloga drevni crkveni oci isticali ulogu Marijine vjere pri utjelovljenju. Marija je vjerom i poslušnošću začela Sina Božjega. Na njoj se najprije i u jednom odličnijem smislu ispunjavaju Isusove riječi: »Tko vrši volju mojega Nebeskoga Oca, onaj mi je majka.« Marija je baš tako postala njegovom majkom: »Evo službenice Gospodnje. Neka mi bude po riječi tvojoj!«

Moglo bi se međutim i drukčije odgovoriti na maloprije izneseni prigovor? Pokušajmo!

Najprije postavimo i izložimo temeljnu tvrdnju kao ključ za rješenje problema: *Marija nije Isusova Majka!* Dakako da ta tvrdnja šokira, ali s obrazloženjem, nadam se, da ćemo je svi prihvatiti.

Marija nije začela Isusa s mužem, kao što začinju sve ostale žene, nego ga je začela »osjenjena Duhom Previšnjega« kao djevica i rodila kao »Sina Previšnjega«, kao Riječ tijelom postalu. Marija je dakle drukčije začela našega Spasitelja nego što naše zemaljske majke rađaju svoju djecu.

S druge strane, slušatelji u ovaj čas još ne znaju za Marijin način kojim je dobila Isusa, ne znaju, također, ni za božanstvo Isusovo. To će tek pomalo sve više biti objavljivano. U Isusu doduše gledaju proroka, ali čovjeka, koji je kao i svaki rođen od svojih zemaljskih roditelja. Da je Isus pred njima izravno nazvao i priznao Mariju svojom majkom, on bi svoje slušatelje uveo u zabludu, i gledom na Marijino majčinstvo i gledom na svoju osobu, tko je on. Zato on pred tim slušateljima Mariju ne priznaje majkom. Mi, doduše, danas govorimo: »Marija je majka Isusova«, ali pri tome znamo i prikriveno mislimo: »Marija je kao djevica Isusova majka« ili »Marija kao Bogorodica Isusova je majka.« I kad bi danas Isus nama govorio, rekao bi bez svakog susprezanja: »Marija je moja predraga majka« jer mi svi znamo i vjerujemo kakvo je njezino materinstvo. I u obiteljskom krugu u Nazaretu, gdje su i Josip i Marija znali za tajnu utjelovljenja, moglo se tako govoriti, ali ne i u javnosti, ne otvoreno.

Mađutim Isus iskorištava prigodu da slušateljima primakne, iako prikriveno, tajnu i Marijina majčinstva i tajnu svoje osobe: Njegova je majka svaki onaj koji sluša Božju riječ i vrši je. Pa upravo se tako Marija ponijela kod navještenja i postala njegova majka. Njegova su braća također u srcu slušatelji i primatelji Božje Riječi i njezini izvršitelji, čime postaju njegova braća, jer time postaju kristoliki, njemu slični, njemu kojemu je Otac na nebesima, a ne na zemlji.

Ne, ne! Krist u navedenom tekstu ne omalovažuje svoju Majku nego je diskretno osvjetljuje. Mjesto je egzemplarni tekst implicitne mariologije i kristologije.